

Babicz, Józef

Kongresy międzynarodowe: 27
Międzynarodowy Kongres Geologiczny
(Moskwa 4-11 sierpień 1984); 25
Międzynarodowy Kongres Geograficzny
(Paryż sierpień-wrzesień 1984)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 30/2, 438-439

1985

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tach 1872—1919, poszerzającą wiedzę na temat historii Uniwersytetu Lipskiego, który w roku 1984 obchodził jubileusz 575 lat istnienia.

Docent Ergetowski nie jest w Lipsku postacią nieznaną. Jego wnikliwe badania historii stosunków polsko-niemieckich są bardzo pomocne w odkrywaniu pięknych tradycji tej współpracy.

Składając podziękowanie w imieniu wszystkich osób odznaczonych doc. Ergetowski przypomniał dotychczasowych laureatów nagrody Towarzystwa Jabłonowskich, którzy swoimi nagrodzonymi pracami przyczynili się do ugruntowania i rozwoju naukowej współpracy między naszymi narodami. Doc. Ergetowski zacytował słowa wypowiedziane niegdyś przez Richarda Roeppla — profesora Uniwersytetu Wrocławskiego: „Prawdziwa nauka nie rozdziela, lecz łączy narody”.

Przekład: Krystyna Stabkiewiczowa

Eduard Merian
(Lipsk)

KONGRESY MIĘDZYNARODOWE: 27 MIĘDZYNARODOWY KONGRES
GEOLOGICZNY (MOSKWA 4—11 SIERPIEŃ 1984); 25 MIĘDZYNARODOWY
KONGRES GEOGRAFICZNY (PARYŻ SIERPIEŃ—WRZESIEŃ 1984)

Dwa kongresy międzynarodowe bliskich sobie dziedzin nauki pod patronatem swych unii ukazały kierunki prowadzonych badań, ich rzeczywiste osiągnięcia oraz wpływ organizacji i miejsce, w którym te kongresy się odbywały.

Podczas Międzynarodowego Kongresu Geologicznego obradowała w Moskwie zarówno jego 21 Sekcja o tematyce historyczno-geologicznej, jak również Sympozjum INHIGEO (Międzynarodowy Komitet Historii Nauk Geologicznych) na temat historii mineralogii. W obradach brało udział ok. 100 uczestników, w tym ok. 60 referentów, a wśród nich Polacy: J. Babicz i W. Narębski. Referat W. Narębskiego dotyczył dziejów katedry mineralogii w Krakowie, natomiast tytuł referatu J. Babicza brzmiał: *Recepcja poglądów A. G. Wernera na mineralogię, przykład społecznych uwarunkowań historii nauki*. Obydwaj polscy uczestnicy Sekcji i Sympozjum jako członkowie korespondenci INHIGEO brali udział w posiedzeniach tej organizacji, podczas których powołano nowe władze i ustalono program dalszej działalności.

W kilkunastu referatach wygłaszanych i dyskutowanych podczas 3-dniowych obrad (6—9 sierpień 1984) zawarty został bogaty przegląd problemów stanowiących przedmiot zainteresowań współczesnych historyków nauk geologicznych: od rozwoju zasadniczych pojęć o budowie Ziemi po szczegółowe problemy mineralogii; od rozwoju geologii w poszczególnych krajach po analizę wkładu najwybitniejszych uczonych do tej nauki. Było to najliczniejsze dotychczas spotkanie geologów zainteresowanych historią uprawianej nauki, odpowiadające rozmiarom samego Kongresu, liczącego ok. 3000 uczestników. Chociaż tylko część bogatych materiałów została opublikowana w specjalnym zeszycie wydawnictw kongresowych, jest ona i tak wyrazem owocnych obrad.

Tematem przedkongresowego Sympozjum, przygotowanego przez Międzynarodową Komisję Historii Myśli Geograficznej (Genewa 22—25 sierpień 1984), był rozwój geografii w poszczególnych krajach. Obrady miały wydobyć cechy szczególne i prawidłowości rozwoju tej nauki. Zgodnie z tym założeniem jedyny uczestnik z krajów socjalistycznych — J. Babicz — wygłosił referat pt.: *Geografia w Polsce: jej zależność od warunków przyrodniczych, społecznych oraz wpływów zewnętrznych*. Dominującą grupą byli uczestnicy ze Stanów Zjednoczonych, któ-

rych referaty wychodziły niekiedy poza tytuł sympozjum. Ukazują one nie tylko zróżnicowany obraz dyscypliny geograficznej w różnych krajach, ale także zmianę jej modelu w historii. Dorobek sympozjum jest cennym wkładem do nauki, syntetyczne opracowanie całości wymaga jednak znacznego wysiłku redakcyjnego.

J. Bb.
(Warszawa)

BUŁGARSKO-RADZIECKA KONFERENCJA NAUKOWA

W dniach 7—11 października 1984 r. w Międzynarodowym Domu Uczonych im. F. Joliot-Curie w Warnie odbyła się bułgarsko-radziecka konferencja naukowa poświęcona dziejom bułgarsko-rosyjskiej i bułgarsko-radzieckiej współpracy w nauce i technice. Uczestniczyło w niej ponad czterdzieści osób, w tym sześć ze Związku Radzieckiego. Konferencję zorganizowały: Narodowe Muzeum Politechniczne w Sofii i Sektor Historii Nauki Zjednoczonego Centrum Historii Bułgarskiej Akademii Nauk.

Na konferencji wygłoszono około trzydziestu referatów, w tym trzy na posiedzeniu plenarnym. Tak więc — zaraz po otwarciu konferencji przez dyrektora Narodowego Muzeum Politechnicznego, Dino Demirowa — Nikołaj Łaman wygłosił referat na temat *Literatura i źródła dla studiów historii radziecko-bułgarskich związków naukowo-technicznych (aspekty teoretyczne i metodologiczne)*, w którym podkreślił znaczenie badań nad wzajemnymi kontaktami naukowymi, a zarazem zwrócił uwagę, iż tej problematyce dotychczas nie poświęcano zbyt dużo uwagi. Ożywioną dyskusję wywołał referat plenarny Wery Pawłowej, który dotyczył radzieckiej szkoły naukowej w zakresie historii nauki, pojmowanej jako wzorzec badań w tej dyscyplinie naukowej. Trzeci referat plenarny wygłosił Mladen Cozew, który omówił główne etapy bułgarsko-radzieckiej współpracy naukowo-technicznej w okresie budowy socjalizmu w Bułgarii.

Po referatach plenarnych obrady konferencji toczyły się w dwóch sekcjach: I. *Bułgarsko-rosyjska współpraca naukowotechniczna i kulturalno-oświatowa* oraz II. *Bułgarsko-radziecka współpraca naukowo-techniczna*.

Tematyka referatów i komunikatów sekcji I. była bardzo różnorodna, można ją jednak ogólnie przedstawić w kilku wydzielonych grupach.

Pierwsza grupa dotyczyła roli rosyjskich uczelni i podręczników rosyjskich w rozwoju oświaty bułgarskiej. Do tej grupy można zaliczyć między innymi referaty: Neli Baczwarowa: *Rola Liceum Ryszelejewskiego w kształceniu Bułgarów w XIX w.*; Emil Dawczew: *Bułgarzy wykształceni w Rosji i ich rola w bułgarskim odrodzeniu*; Todorka Raszewa: *Archiwum akademika Penczo Nikołowa Rajkowa — źródło do historii oświaty w Szkole Nikołajewsko-Aleksandrowskiej i Południowostowiańskim Pensjonacie Todora Minkowa w Nikołajewie po odrodzeniu Bułgarii (1879—1893)*; Nikołaj Sawow: *Związki naukowe Uniwersytetu Sofijskiego z niektórymi rosyjskimi szkołami wyższymi (1904—1944)*; Ginka Stamenowa: *Podręczniki rosyjskie przetłumaczone na bułgarski w epoce odrodzenia bułgarskiego*. Z tych referatów, jak i innych w niniejszym sprawozdaniu nie wymienionych, wyłaniał się obraz wielkiego wkładu uczelni rosyjskich w kształceniu Bułgarów, szczególnie w drugiej połowie XIX w.

Durga grupa referatów dotyczyła poszczególnych uczonych i ich wzajemnych kontaktów. Między innymi w grupie tej znalazły się referaty: Iskren Azmanow: *O niektórych informacjach w zapiskach podróży (1723—1747) Wasilija Grigoriewicza Barskiego — odzwierciedlających tradycje architektury bułgarskiej*;